

Nr 284

Av herr **Karlsson, Göran, m. fl.**, om statsbidrag för inköp av invalidbil.

(Lika lydande med motion nr 350 i Andra kammaren)

I syfte att återföra rörelseskadade och andra handikappade personer i förvärvsarbete eller yrkesutbildning kan bidrag av näringshjälpmedel utgå från arbetsmarknadsstyrelsen till anskaffande av invalidbil. Härtill kommer möjligheten till befrielse från fordonets skatteplikt (SFS 163/59) och erhållande av driftbidrag (SFS 603/60). Ett relativt tillfredsställande system av rehabiliteringsåtgärder medverkar således till att återföra handikappade personer till förvärvsarbete. *Samtidigt med att den handikappade får tillgång till en bil sker en medicinsk och förflyttningsteknisk rehabilitering, som enligt nuvarande villkor endast kan tillkomma en handikappad person som kan återföras i förvärvsarbete.*

Den grupp handikappade, som av olika anledningar inte uppfyller villkoren för erhållande av bidrag till anskaffande av bil, är härigenom hänvisad till en situation som inte kan erbjuda dem en med de förvärvsarbetande handikappade jämförbar förflyttningsstandard. Denna i förflyttningshänseende eftersatta grupp består huvudsakligast av personer med sådana rörelseskador eller andra handikapp, att arbetsrehabilitering inte har kunnat förordas eller kunnat leda till lämpligt förvärvsarbete. Till denna grupp får emellertid även hänföras husmödrar och vissa hemmaarbetande, som i det här sammanhanget inte kan räknas som förvärvsarbetande. Dessa handikappade kan endast erhålla bidrag till anskaffande av en motordriven invalidvagn enligt § 2 andra stycket förordningen den 14 maj 1964 om statsbidrag till hjälpmedel för rörelsehindrade m. fl. (SFS 360). Vagnens konstruktion skall överensstämma med villkoren i förordningen den 5 maj 1960 (SFS 134) angående mopeder. Vagnen är trehjulig och utrustad med mopedmotor, vars effekt är begränsad till 1 hästkraft och tjänstevikten är beräknad till 100 kilogram. Bestämmelserna enligt VTF och konstruktionen av vagnen medger endast transport av den handikappade själv.

Vagntypen tillverkas av två fabrikanter i vårt land: Monarkfabriken i

Varberg och Norsjö mekaniska verkstad i Forshaga. Vid flera tillfällen har allvarliga anmärkningar måst göras beträffande vagnarnas konstruktion och kvalitet, varvid även kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen varit inkopplad. Det har dessutom visat sig möta betydande tekniska problem att kunna tillverka en dylik vagn, så att den förmår uppfylla de krav på lätthet i manövreringen som är nödvändig när det gäller höggradigt förflyttningshandikappade förare. Någon import av nämnda invalidvagnstyper förekommer inte, då fabrikationen även utomlands är av mycket ringa omfattning och ifrågavarande vagnars kvalitet och egenskaper inte är bättre eller lämpligare än vår egen produktion.

Experter har i olika sammanhang framhållit de trehjuliga invalidvagnarnas olämplighet när det gäller att transportera handikappade personer, även vårt lands klimatiska förhållanden har tagits med i den kritiken.

Det finns starka skäl för att inordna invalidbilen bland de tekniska hjälpmedel som erfordras för att underlätta de rörelsehindrades dagliga livsföring. Bidragsgivningen till bilar bör sålunda utgå enbart efter medicinska indikationer och inte, som vad för närvarande är fallet, anknytas till en kombination av medicinska faktorer och den förflyttningshandikappades arbetsförmåga eller arbetsförhållanden.

I medicinalstyrelsens utredning om utvidgad bidrags- och ordinationsrätt till ortopediska hjälpmedel, som förelåg den 17 mars 1959, föreslogs, att i de fall som den handikappade var kvalificerad för statsbidrag till anskaffande av en motordriven invalidvagn skulle bidraget alternativt kunna få användas för inköp av bil. Statsrådet uttalade emellertid i propositionen, att han för tillfället inte var beredd att medge att bidraget skulle kunna få det enligt medicinalstyrelsens förslag alternativa användningssättet.

Det är en synnerligen angelägen uppgift för samhället att medverka till att ge den grupp handikappade, som har ett för svagt fysiskt utgångsläge för att kunna erhålla ett förvärvsarbete, bör få tillgång till samma förflyttningstekniska standard som numera står till förfogande för de handikappade som blivit arbetsföra genom den rehabilitering som samhället i dag kan erbjuda. Från den bidragsgivning, som sedan många år tillbaka bedrivs av De vanföras riksförbund, finnes mycket positiva erfarenheter. I flera fall har man kunnat påvisa, att de ökade kontaktmöjligheter som en bilburen transport medfört fått en personlighetsutvecklande betydelse för den handikappade och på längre sikt medfört en arbetsplacering av många.

Som en första åtgärd att lösa alla gravt rörelsehandikappades transportfråga utan hänsynstagande till arbetsnyttan bör man ge möjlighet för dem som uppfyller villkoren för erhållande av statsbidrag till motordriven invalidvagn att i stället använda detta statsbidrag till inköp av bil. En sådan ordning skulle icke i nämnvärd grad påverka statens utgifter till tekniska hjälpmedel för rörelsehindrade.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att i kungörelsen för Bidrag till tekniska hjälpmedel för rörelsehindrade m. fl. införes bestämmelse om rätt för rörelsehindrad som ordinerats motordriven invalidvagn att använda motsvarande medel ur ifrågavarande anslag till inköp av invalidbil.

Stockholm den 26 januari 1965

Göran Karlsson

Thure Dahlberg

Lars Larsson

Åke Larsson

Nr 285

(Lika lydande med motion nr 610 i Första kammaren)

Av herr **Karlsson, Göran, m. fl.,** *angående statsbidraget till arbets-
träning.*

(Lika lydande med motion nr 341 i Andra kammaren)

Stockholm den 23 januari 1965

Göran Karlsson

Åke Larsson

Nils Hjorth

Paul Jansson

Tage Johansson